

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden kedden egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 2 frrtal fizethetnek elő, féléves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az

ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ,

a lap szellemi részét illető közlemények az

ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ

címlizendő.

A hirdetési díjazabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök **Paget János**; **Berde Áron**, **Szabó Sámuel**, **Szentgyörgyi József**, **Vörös Sándor**, felelős szerkesztő: **Gamauf Vilmos**.

Tartalom: Meghívás közgyűlésre. — Gyümölcsfa nevelés. Dr. Lekisch Antal. — Néhány felvilágosító szó a magyar cognacról. — Kertészeti szakosztályunk működése. Szentgyörgyi Lajos. — Könyvismertetés. Kertész György. — Egyveleg: Mellékletünk. Ló sorsjáték. Eladó távirtdai sodrony. Értesítés a méhészekhez. Az olasz tyúk tojóképesége. — Üzleti heti szemle — Piaci árak. — Hirdetések. —

MEGHIVÁS.

Az erdélyi gazdasági egylet alapszabályszerű rendes közgyűlését **1880. ápril hó 10-én azaz virágvasárnapján, délelőtt 10 órakor** fogja a városház nagy termében megtartani, miről az egylet helyt lakó és vidéki t. tagjai azon kéréssel értesítettnek, miszerint a kijelelt időben és helyen minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek.

A részletes napirend idejekorán közzé fog tétetni.

Kelt az erdélyi gazdasági egylet igazgató választmányának Kolozsvárt, 1880. martius hó 7-én tartott üléséből.

Szabó József,
egyleti alelnök.
Gamauf Vilmos,
egyleti titkár.

Gyümölcsfa nevelés.

Irta: Dr. Lekisch Antal.

I.

Előkészület.

Gyümölcsfa ültetésre általában gyümölcsös kert telepítésre legjobb hely a napos oldal. Azonban az éjszakának dülő ankás hely, köfalak, kerítések, árnyékos, észkos része is al-

kalmás; sőt ilyen helyeken a tenyészet később indulván meg: tavaszi fagyok ritkábban árthatnak fáink rügyeinek, virágainak.

Nem czélszerű fát ültetni mocsáros, agyagos és nagyon kavicsos helyekre, míg alagsövezéssel, vízvezető árkokkal, vagy ráhordott jó földdel a talajt meg nem javítjuk.

Ki gyümölcsöst akar beállítani, a kiválasztott, alkalmas helyen kis czövekekkel jelölje meg fának leendő helyét. Az egyes gödrök távolsága akkora legyen, hogy majd mikor fánk teljesen kifejlődött s terebélyes ágai szétterjeszkednek: akkor se érjenek össze a szomszédok ágai; hanem szellő szabadon járhasson köztük s napsugár mindenik fát egyaránt érhesse.

A különemű fákat következő távolságra ültess egymástól: diófát legalább 15 meternyre; alma, körte, cseresznyefákat 12 m.; szilva és meggyfát 5—6 meternyre.

Hogy a hosszú életű fák közeit jobban felhasználhassuk: czélszerű közjök hamar termő, rövidéletű fajokat: pl. szilvát, meggyet, barackot ültetni. Azon 40—50 év alatt, míg a hosszabbéletű dió, alma, körtve egészen kinövik magokat: a közjök ültetett kevésbé tartós fajok ki is termették magokat s rendszeren el is haltak.

Nagyon ajánlom, hogy ültetésnél a gazda ne fősvénykedjek a helyvel; ültesse fáit az általam ajánlott távolságokra és egyenes sorba. Ha ezen szabályokat követi: akkor a sorok közeit akadály nélkül használhatja szántóföldnek, rétnak s a légjárat és napfény szabad hatása alatt gyümölcs-telepe sokkal szebben fejlődik.

Mikor a gödrök helyeit jelölöd, ugyanakkor nézd ki s készítsd meg a telephez vezető utakat is; kellenek ezek trágya, vízfordás végett s a gyümölcsstermés elszállítására.

Az előkészülethez tartozik még a talaj elegyengetése; vad bokrok kiirtása s végre a gödör ásás.

Mentől kövesebb és keményebb, kötöttebb a föld, annál

mélyebb és szélesebb gödröket áss! Legalább 2 meter mély és 2 meter széles legyen minden egyes gödör.

A kihányt földet két külön halomra hányd; a föld színét a gödör felső, a fenékről kikerülő földet a gödör alsó oldalára halmold. És pedig, hogy lég és nedvesség egészen átjárhassa s érlelje a gödrök földjét: azelőtt való nyár és ősz folytán végezd a gödör készitést; így a téli fagy igen előnyösen szétporlasztja a rögöket.

Ha a kiásott gödrök fenekén álló viz fakad: nagyobb kövekkel s belehányt földdel töltsd ki ültetés előtt; ekkor kis halom keletkezik s ennek tetejére ültess a fát. Jó egy kevés falevelet, hamut s általában keveréktrágyát rakni a gödrök fenekére s a legelőször behányt földdel össze forgatni. Kivált kötött és köves földben szükséges az ilyen al-trágyázás.

Mielőtt még az ültetéshez kezdenél: szerezd be a szükséges karókat. Egyenes, ágatlan hántott karó a legjobb; ennek földbe kerülő végét, lobogó láng fölött meg kell perzselni, vagy kátránnyal bekenni; így tovább tartanak.

Karóid legyenek általában 8 centimeter átmérőjűek és 3 meter hosszúak; az ilyenek eltartanak legalább 5—6 évig, miáltal a kis fák annyira erősödnek, hogy karó nélkül is ellehetnek.

Hogy körmös kezűek könnyedén ki ne huzzassák s el ne tulajdoníthassák; legjobb, ha a nyílt gödörbe előre elhelyezett karók aljára, keresztben kis léczet szegszess. Így ki sem lödülnek; meg is maradnak.

II. Ültetés.

Csemetéket ősszel: levélhullás után a fagy beálltaig — és tavasszal: a föld kiengedése után, a rügyek fakadásáig kell ültetni.

Ültetés előtt jól meg kell erősíteni a karókat s előre telehányni a gödröt földdel. Ekkor van helye és ideje, hogy azt a felső földhalmot, melybe a talaj színét hánytad: előre összeforgatván keveréktrágyával a gödör fenekére vedd. Így aztán a régi fenék-föld felül marads ott kell szét teregetni, bár rosszabb minőségű. Arra azonban különös gondod legyen, hogy a csemeték gyökereire jó gypföldet tarts készletben, ha máshonnan kellene is odahordatnod.

Faiskolából kiásott csemetéidet legjobb, ha mentől előbb a leirt módon előre készített gödrökbe elültetheted. Mikor azonban alkalmatlan idő, vagy más akadály miatt tartogatnod kell: vitesd a csemetéket hives helyre, leginkább pinczébe, szinbe, hol szél és fagy nem érheti őket; gyökeiket takard be laza földdel s nagy szárazság esetében öntözd is meg. Semmi szín alatt ne hagyd a gyökereket szabadon, levegőn száradni.

Mikor már az ültetéshez kezdessz: végy kezudbo jó éles szőlömetsző ollót, vágj le minden törött-zuzott, hibás gyökérágot, egészen az ép-eleven részig; az ép gyökerek végeiből is egy-egy keveset lecsippenthetsz. Ugyanazt kell tenni a törzs hibás ágaival is; a hol pedig sűrűn álló, befelé görbült vagy igen elnyurzgult ágak lennének: a gyengébbeket és feleslegest le kell metszeni egészen, úgy, hogy a kis fa koronája egyenletes, szépen alakult s elég ritka legyen; különben idővel, az

ágak megvastagodása után levegő és napfény nem járhatná keresztül-kasul az elsűrűsödött ágak közeit.

Ekkor a csemetét egy munkás úgy helyezi, hogy törzse a gödör közepére, szorosán a karó mellé essék és pedig: a karó a délnyugati oldalra nézzen, a csemete éjszak-keletnek fekvéjék. Ez védi a kis fát azon fagy-sebek ellen, melyek a tél folyamában váltakozó fagy és olvadás miatt a napsütött déli oldalon gyakran elő szoktak fordulni.

Egy második munkás a gödörbe helyezett csemete gyökereit széttergeti s ennek ágai között jó földdel rakja meg. A gyökérszálak egyenként, külön álljanak: egyik a másikkal ne érintkezzék s üreg, betöltetlen köz ne maradjon köztük, különben az ilyen részek megromlanak.

Hogy ezen hibákat kikerüld: meg kell rázogatni egypárszor az elhelyezett csemetét, így a föld a gyökérzetre egyenletesen oszlik szét; ekkor aztán öntözöböl bocsátott erős víz-sugárral jól be kell iszapolni s csak annyi földdel befedni, hogy a legfelső gyökerek ne essenek mélyebbre a föld alá 2 centimeternél. Egyetlen gyökészál se maradjon fedetlenül, de egyetlen szálat sem szabad erőszakkal, igen mélyre nyomkodni s rátoposva rongálni.

Most a köteléket veszed elő; legyen ez fűz vessző, hárshéj, vagy szalma, de spárga sommi esetre ne, mely belevágódhatnék s a kérget megsérthetné. Ezzel a köteléssel csak laza kösd fácskádat karójához: oly lazán, hogy a közelebbi hónapok alatt megrokkantó földdel együtt a csemete is súlydihessen s a kötelék miatt, a karóhoz szorítva, fenn ne akadjon; a mikor is gyökérzete a megroskadt földből kiemelkednék s szabad levegőre jutva megromlanék.

Csakis néhány hónap mulva, mikor a gödörbe halmozott laza föld jól megülepedett, kell változtatni az első laza köteléket. Ekkor 2—3 fűz vesszőcskével jól oda erősítéd a csemetét karójához, hogy egyenes törzse növekedjék. De ezen szilárdabb kötözés is vigyázattal történjék; erősen megszorítani, a kérget megsérteni nem szabad; a kis gúzs 8 (nyolczas szám) alakjában csavarodjék, melynek egyik nyílásába essék a csemete, másikba a karó s a nyolczas két hasa közt kétszeres-háromszoros csavarintás jöjjön a gúzsra. Ekkor karó és fácska nem érintkezhetnek: nem nyomják, horzsolják egymást minden kis mozdulásra, melyet a szél előidéz.

Oda, hol igen erősen egymásra szorulnának: tégy egy darabka nemezt, posztót vagy bőrt s nézz utána többször, főként nagyobb viharok után: valjon jól állanak-e karó és csemete egymás mellett? nem lazult-e meg e kötés? vagy nem sért-e valahol?

Ültetés után az első hetekben, kivált ha száraz tavaszi napok járnak: gyakran meg kell az elültetett csemetéket öntözni. Itt az a szabály: kevesebbszer, de jó erősen, a vizet nem sajnálva tőle, hogy a föld jó mélyen beázzék.

Nagyon ajánlom, hogy a csemete töve körüli a régi gödör felszínére rakj falevelet, polyvát, timár csert, fűrészpört, databos holtstenet stb. Ez védi a kergesedéstől; gátolja a gyors kiszáradást, gyomosodást; lassan ható trágyául szolgál. Az így fenn

tartott egyforma meleg és nedvesség nagyon elősegíti a sértett gyökér-részek gyógyulását, a csemeték fogamzását.

III.

Ápolás.

A munka és költség nagyobb részén tustünk. Ezentul főként csak türelem kell néhány évig, míg a fa termőre fordul. Hadd teremjen számunkra sokszor és sokat!

De a türelem mellé szükség van még kitartó, gondos ápolásra is. Ámbár csak ugynevezett vasárnapi munkával is elgyőzzük ezentul gyümölcsösünk gondozását, de elhanyagolni s csak az isteni gondviselésre bízni soha sem szabad.

A gondozás tárgyai legyenek: a gyökér, törzs és korona.

1) A mi a gyökérzet ápolását illeti: a csemeték töve körül a helyet tisztán tartsd; ne törd hogy fű és gyomok belepják, hanem ezeket gyökerestől gyomlald ki, a mit jó esők után könnyü szerrel végezhetsz.

Néhányszor, de legalább tavasszal és ősszel a fa tányérát föl kell puhítani gondosan: a gyökerek sérelme nélkül. A talaj színét puhán és nedvesen tartja a fönnebb említett falevél, szénporladék, fűrészpör stb. Nagy szárazság idején az öntözés se maradjon el, mikor is a vízhez egy kevés jól kiejert marhavizeletet is eiegyíthetsz. A gyökékhajtásokat (főként a szilvánál gyakori), éles késsel le kell metszeni.

A sorok közeit mivelés alatt tartani s ott valami gazdasági növényt természetni a csemetékre nézve is hasznos; kivált ha ilyenkor a földet trágyázod.

2) A csemete törzsén mutatkozó oldal jövéseket, még zöld korokban le kell csipdesni s a hol nagyobb seb keletkeznék, fatapasszal vagy kátránnyal bekenni.

Míg a törzs eléggé meg nem erősödött: a karót mellette tartjuk s a hányszor szükséges ujra igazgatjuk. Ha azonban elég erősnek találjuk az idő viszontagságai elhordozására: a támaszt eltávolíthatjuk mellőle.

Melegen ajánlom a következő eljárást: a csemete törzsét és vastagabb ágait minden ősszel s jó ha ezenkívül még tavasszal is, hig meszelő mésszel bemázoljuk; ehhez kell egy kevés agyag és vizet is, míg annyira sűrűdik, hogy csettel könnyen kenhető. Ha ezt a kenőcsöt vérrel, korommal, ember ganéjjal, assa foetidával elegyítjük; hatalmas óvszer a nyulak és férgek ellen; továbbá a móhképződést gátolja s télen védszer a hideg ellen. A kenőcs felkenését száraz időben délelőttenként kell végezni, hogy az estig, a nedves éj beállta előtt megszáradjon.

Ki a fa környékét mindig tisztán tartja s a fönnebbi kenőcsöt használja: a férgektől kevés kárt szenved. Hernyófészkeket s nyáron át a rágcsáló hernyót le kell szedni; levelészek ellen jó a dohány főzet, higitott lúg, szappanos víz; cserebogarakat korán reggel rázd le s pusztítsd; minden elfogható lepkét pillét meg kell ölni s a hulló férges gyümölcsöt azonnal folszedve, eltávolítani. Így apasztjuk fáink ellenségeit.

3) A korona képzés céljából: az ágak nyesése s a főlöslég jövések ideje korán való lemetzése: mulhatatlanul szükséges s a kertész legfontosabb teendői közzé tartozik. Ki

elmulasztja a fa ifju korában, keservesen bánja meg annak kinőtt, erőteljes korában.

A gyümölcs a nap és világosság gyermeke. A magára hagyott fácska rendesen annyira elbokrosodik, hogy közepe átjárhallan sűrűség lessz. A természet önmaga is segít ugyan akként, hogy az igen sűrű ágak egyrésze magától elszárad, a szél aztán letördeli stb. De az értelmes kertész maga segít ezen a bajon; a gyengébb, sűrű vagy hibás ágak lemetzése által. Hol több ág keresztbe nő s egymáshoz surlódik: nem szabad eltűrni.

A fa tisztítását, nyesését a fenirt módon, minden évben ősszel, sőt kora tavasszal is a nedvkeringés megindulása előtt kell végezni.

Minden metszés simán történjék, kiálló csontorkák ne maradjanak. A fűrés nyoma után még éles késsel kell a sebet elsimítani s végre tapasszal, kátránnyal bemázolni.

A fának leirt tisztogatása: évenként előkerülő munka; az ágak megnyesése azonban csak a fa ifju korában s főként csak az alma és körtvefáknál szükséges. Ezeknél az igen hosszú ágakból az évi hajtás $\frac{1}{3}$ részét, gyengébbeknél felét (sőt többet is) egy-egy erőteljes olyan szem fölött kell lemetzeni, mely a fa közepétől kifelé irányul.

Metszés, nyesés, tisztogatás közös célja: hogy a fának szép gula alakja legyen s az ágak kellő távolságra állván a nap és lég hatásának útát engedjenek. Részletes utasítást erre a munkára adni nem lehet: minden fa a körülmények szerint, külön eljárást kíván.

Az értelmes kertész számára elég, ha a cél ki van tűzve; a többit megadja a szorgalom és gyakorlat.

Fordította:

Sz. S.

Néhány felvilágosító szó

a magyar cognacról terjesztett balvélemények eloszlatására.

Hogy mennyi mindenféle akadályokkal kell küzdenie a magyar borászat emelése iránt érdeklődő közönségnek, a cognagyártás hazánkban leendő meghonosítása iránti törekvéseiben, — világos tanubizonyságát adja annak legujabban azon tény, hogy egyik tekintélyes borkereskedő cégünk: Jálies F. A. és társának londoni ügynökei Pattenhausen brothers körlevelet intéztek összes üzletbarátaikhoz Angliában, melynek határozott célja a „magyar cognac“ hitelét megsemmisítve, lehetlenné tenni annak a világpiacozon való térfoglalását; mit legjobban meg lehet itélni a körlevél tartalmának hiteles fordításban való közléséből. A levél ugyanis következőleg hangzik:

„Magyar cognac“

„Uram!

Oly sokfelől megkerestek már bennünket e tárgyban, hogy kötelességünknek ismerjük értesíteni üzlettársainkat arról, hogy ily kereskedelmi cikkről semmiféle tudomással nem birunk, ennél fogva azt nem is küldeményezzük.

Tétettek ugyan időről-időre egyes elszigetelt kísérletek annak párolására, de oly csekély mérvben, hogy azok csak merő kísérletek maradtak. Eltekintve attól a kérdéstől: vajjon

a minőség — mely a francia cognactól lényegesen elütő — az angol piac igényeinek megfelelt volna-e, az előállítási költségek oly magasak valának, hogy a magas szállítási díjtelek ezen cikket — az itteni piacra szállítva — egyáruvá teszik a jó és valódi francia cognac-kal. És hogy ha ez így volt az utóbbi silány szüret előtt, számbavehetősége most, midőn az új borok prohibítív vámoknak vannak alávetve, egyszerűen kérdés tárgya sem lehet s értesültünk magyarországi üzlettársaink által, kik ez ügyben érdekelvők s kísérleti lejárásokat maguk is eszközöltek, hogy ezen kísérletek meghiusultaknak tekinthetők s ezután úgy látszik semmi kilátás nincsen arra, hogy a magyar cognacot jó darabig versenyre lépni lássuk a francia ellen.

Valjon kifejlődik-e valaha ez iparág aanyira, hogy minősége és ára megengedjék kiviteli kereskedelmi cikké válnia országunkban: az a jövő kérdése marad, melyet egyéb iránt — ama föltételek beálltával — mi magunk sem fogunk szem elől téveszteni.“ —

Lehetetlen megütközéssel nem látunk, hogy egy magyar cég külföldi megbizottai ily módon törekednek hitelvesztetté tenni, a kezdet nehézségeivel küzdő, de egyébként már eléggé lendületnek indult s borászatunk jövőjére való nagyfontossága miatt kiváló mérvben támogatást igénylő hazai iparágat. S miután sokkal jobban ismeretes a nevezett cég hazafisága, hogy sem e tekintetben az érintett közlemény forrásául mást mint hibás információ alapuló tájékoztatlanúságot tekinthetnénk (vagy tán azt, hogy az egész dolog tudtán kívül történt?) ennél fogva tartozunk a jó ügynek s az egész érdeklődő közönségnek, de különösen Pattenhausen brothers uraknak azon felvilágosítással, hogy magyar cognacipar igenis létezik s az e tekintetben már eddig elért jelentékeny eredmények épen nem tekinthetők szorványos és hiu kísérleteknek.

Eléggé bizonyítja ezt egész rövid és száraz felsorolása a mondott szónál döntőbb tényeknek, azon ténynek, hogy Magyarországon már évek óta cognac termeléssel többen foglalkoztak, ugyanis:

Aradon Domány József nagyborkereskedő több év óta évenként nagyobb mennyiségű cognacot gyárt s palaczkozott hároméves cognacja külföldön is kedveltségnek örvend.

Továbbá Verseczen Neukomm testvérek, kik — saját rézmű és gépgyárukban — három évvel ezelőtt elsők készítették eredeti magyar cognacgépet, mely azóta jelentékeny elterjedtségnek örvend. Ugyanezen cég cognacja 1879-ben a székes-fehérvári országos kiállításon, valamint a bécsi II-ik terményversenyen kitüntetésben részesült; gyártmányának értékesítése végett pedig állandó szerződésre lépett egy hollandi kereskedő céggel.

Lengauer testvérek szintén Verseczen, szeszgyártásra és borsavas kálium előállítására berendezett gépezetük segítségével immár két év óta hasonlóképp nagyobb mennyiségű cognacot állítanak elő.

Mindezen cégek tehát már eddig is képesek voltak a kezdet nehézségeit sikerrel leküzdeni.

A cognac gyártásnak iparszerű berendezését pedig megkezdették:

Budapesten budavölgyi Gréger Miksa londoni nagy borkereskedő, ki a múlt év július hava óta három francia, Egrot-féle készülékkel felszerelt gyártelepén Louis Donglure francia gépészmérnök szakértő vezetése mellett s a m. kir. pénzügyőri hatóság felügyelete alatt, ugyanazon év december 12-ig több ezer hectoliterre menő bormennyiséget pároltatott cognac-ká és a terménynek egy részét a londoni dockokban el is helyezte.

Továbbá Kecskeméten Parragh és társa, valamint Vértessy és társa kereskedelmileg bejegyzett cégek, csinosan berendezett üzleti telepeiken $\frac{3}{4}$ év óta szép eredménnyel folytatják a cognac ipart s máris meglehetősen mennyiségű cognac készlettel rendelkeznek.

Ugy hasonlóképpen: Szilágy-Krasznán a Leitner Zsigmond*) és Gyöngön a Krausz és Grosz által felállított cognac gépek kielégítő eredménnyel működnek. Legközelebb pedig Magyar-Ovárt a kir. gazdasági akadémia egyik tanárának vezetése alatt ő cs. kir. fensége Albrecht főherczeg szőlőszetében szürt Tramini borral cognac párlás czéljából tett kísérletek a legszebb eredményt tüntették fel.

Végre a legújabb időben Szikszón Víz Miklós bortermelő birtokos foglalkozik egy cognac gépnek felállításával; Debreczenben pedig Szikszay Gyula sörgyáros szintén azon működik, hogy meglevő sörgyárát cognacteleggé alakítsa át.

Nem szándékunk e helyen egyenként felsorolni mindazon gazdasági egyletek neveit, melyek a földmívelési ministertől nyert cognac gép segélyével többféle borok lejárása tekintetében tettek kísérleteket; úgy szintén azokét sem, melyek ily cognac gép átengedéseért már eddig a miuisteriumhoz fordultak.

Nem lehet feladatunk továbbá részletezni azt sem, hogy Tarcalon a k. vinczellérképezdében és a kassai kir. gazdasági tanintézetben felállított cognac-gép működése mily kedvező eredményt tüntetett fel.

A fentebbieket is csak egyedül azért említettük meg, hogy arról a mi e téren az országban már eddig is történt, az illetők, de különösen Pattenhausen brothers urak — kik ezen fontos kereskedelmi cikk iránt szintén érdeklődnek, de kellőleg tájékozva nem voltak, — tudomást nyerjenek s így jövőre hasonló téves nézetek terjesztésétől tartozkodjanak.

Egyébiránt — mint hiteles forrásból értesülünk — a borászati kormánybiztos a fentebbi adatokkal teljesen egybehangzó megkeresést illetőleg felvilágosító iratot intézett Jálies F. A. és társa urakhoz — mint kiket Pattenhausen közleménye értesülési forrásaként megnevez — s folkérte egyszersmind az illetőket, hogy a közleményt ezen értelemben az igazságnak s a valódi tényállásnak megfelelőleg helyreigazítani sziveskedjenek.

*) Raktár Kolozsvárt Székely Miklós gyógyszerész urnál a Szécsényi-téren. Szék.

Kertészeti szakosztályunk működése.

I.

Az 1880-ik évi működésünk Clausulájául szükségesnek véljük tisztelt olvasóink tudomására hozni, hogy szakosztályunk az egész év folytán 53 rendes ülésben 355-féle almát, 177 körtét, 42-féle cseresznyét, 42-féle szilvát, 13-féle őszi barackot, 12-féle kajszint, 6-féle meggyet, 42-féle szőlőt, 5-féle diót, 6-féle málnát, 8-féle ribizlit, 82-féle földi epret, 4-féle dinnyét, 5-féle lépes mézet, 1 alma kocsonyát s így összesen 796-féle gyümölcsöt és a többit izlelt.

Az üléseket a tagok szorgalmas részvéte és munkálkodása mellett — egy pár kivételével — id. Bodor Pál elnök vezette lankadást nem ismerő buzgalommal és ügyszeretettel.

A szakosztály, a mint már említett is: a tárlatról viszsza tartott 260-at meghaladó gyümölcsök tanulmányozásával egy nagyon terhes munkát vett vala nyakába — s hogy célját érhesse, a szerda délutánt a szombatival duplázza — miáltal szerencsésen be is végezte azok izlelését február 26-án.

Most hát van mit közölnünk bőviben, csakhogy akadnának aztán megfigyelői is viselt dolgainknak.

Közel öt éve, hogy szakosztályunk kitaró buzgalommal munkát az áldott gyümölcsészet terén, mint hű napszámos, mely idő alatt de mily sok jót s mennyi selejttest izlelt!

Hanem hogy mit kellett kiállnia a csaknem 4 hónapig tartó tárlati izlelés alatt, avval a sok vadóka meg tudná a jó Ég, mikkel, arról csak annak lehet fogalma, a ki studiumot szeret csinálni a gyümölcsészetből is. A ki nem restel válogatás nélkül izlelni jót és ujat, jót és rosztat.

De talán, történeti hűség szempontjából helyesebb lesz, ha ismertetésünk fonalát ott vesszük föl, hol december végén elhagyók s elmondunk egyet-mást úgy, a mint azt a szakosztály szigorú, de lelkiismeretes bírálói találták.

Nem tartjuk szükségesnek bővebben szólni a Kézdi-Szentlélekről küldött Csörgő, füzi, batul és masanczki almákról, minthogy azok már e lapban ismertettek, csupán annyit említnék meg, hogy általában mindhármából valami vadság, szelidebben szólva fanyarság rítt ki s főképez az első mi már ország-világ „Orbai“ néven ismeretes, sehogy sem vált be olyanok, a milyennek ha lehetett volna, mi is óhajtottuk volna beválasztani. Hat ízben próbálkozott meg vele a bátor szakosztály, de biz minden alkalommal eszébe jutott magának Orbai bácsinak azon megjegyzése, hogy különösen fuszulyka — s mint még mások mondták felőle — étel savanyitni igen alkalmas magonc. No, hanem mi köszönjük szépen, de nem kérünk belőle! E célra, ha csakugyan vágyunk rá, erdeink bőviben nyújtanak hasonló anyagot.

Izleléseink folytán Paget János ur küldött meghatározás céljából gyéresi telepéről 11-féle almát s 3-féle körtét, melyek egy pár: pl. az 1-es számú téli angol pármén, a 3-as Londoni peppin, az 5-ös Stettini piros, a 10-es Dietzi arany renet almák, Josephine des Malines körte kivételével meghatározást sem érdemlő gyenge gyümölcsök valának.

Összehasonlított a december 29-iki ülésben Binder

Adolf 7-es számú szép almája a Göndöcs Benedek „Kelemen almájával“ és a Kecskemétről küldött Bánfi Pálhoz hasonló Zöldpeppinnel, mind három jó pogácsa almának jeleztetett. A Bánfi Pálnál puhább husuak, de nem oly tartósak.

Gellnertől Fleissner rambour néven a mi ismeretes szebenijeges tángyérunk. Elnökunktől Schönbrunni renet és D'Argenson alma-körtéink non plus ultrái.

1881. jan. 5-iki ülésben intézkedés történt a köztelek leltározása ügyében, hogy a közeledő közgyűlés elé e tekintetben is teljes tájékozottságot nyújthasson a szakosztály, a munka végbevitelével Szabó Samu, Ritter Gusztáv és Szentgyörgyi Lajos tagokat bizván meg.

Ma egyéb dolgokkal lévén a szakosztály elfoglalva, említést érdemlő nem izleltetett.

Jan. 8-án Szabó Samu tagtárs olvassa fel Bereczki bátyánk egy levelét, melvben körülményesen ir az „Orbai“ és Sovári Daru almáktól, ha ide iktatnánk, csak ismétlését eszközölnök a már egyszer csakugyan Szabó Sámuel által elmondottaknak. Épen azért nem bizgetjük. Izleltettek: Binder Adolf „Legszébb párizshoz“ hasonló, de jóval gyengébb 1-es számú, csegezi Székely László Niemans Rte alaku közepszerű jószágú, igen szép nagy sárga almája, Gróf Bethlen Béla árokalji édeskés jó „György almája“, mely minthogy erdélyi fajnak állittatik, megérdemli a további tanulmányozást, Gróf Halbertől igen szép, de gyenge „Zsoltker“. Igen szép nagy és kitünő jó az erdélyi fűszer almához (Schmecketer) — gyönyörű nagyságát kivéve — minden tekintetben hasonló „Béldi Gergely“ Árapatakáról, Béldi G. főispán ur által küldve be — mely szintén előfordult Déés vidékéről „Árapataki Rte“, máshonuan „A pafi alma“, Kecskemétről: Bakacs alma neveken, melyek mindannyija nem más, mint az erdélyi fűszer alma; — Kecskemétről Szeplős szerosika néven egy óriás, Schönbrunnihoz hasonló igen szép és jó Rte.

Zeyk József ur más jó gyümölcsei közt 3-féle*) nagy néven figurált a minden tekintetben kitünő Galoppenféle „Belle d'avril“, mely mellett izleltetett a még ennél is sokkal kitünőbb Harbert, — Reinette alaku arany rambourja tordai Dr. Harmath Sándor urnak s Veress Ferencz kiállítási biz. elnök nagyserű Orange peppinje és Bouton d'orja.

Végül szintén a tordai gazdasági egylettől a New-Yorki-Reinette, Van Mons-Rte s Nagy Dánieltől Dömzsödi-Rte néven beküldött nagyou finom és tartós „Gesdonki-Reinette“. És gróf Haller 492-ös Fejér Spanyol-Reinette, mely nem más mint egy gyenge L'abondante.

Szentgyörgyi Lajos.
szakosztályi jegyző.

Könyvismertetés.

A „Földmérő“ gyakorlati kézi könyv, különösen a gazdasági tanintézetek hallgatói, továbbá gyakorló gazdák, rétmesterek, erdőszők, geometerek s mind azok használatára, kik

*) Calville Mausion, Belle d'Avril, Newtons peppin. S z. L.

a földmérés tudományából a gyakorlati célokra szükséges ismereteket elsajátítani ohajtják. „Függelékkel“, melyben elő van adva a geometriából s optikából a tárgyalás megértésére kívántató legegyszerűbb tantételek. Külön füzetben 37. IV-ed rétet rajzlappal.

Irta Domokos Kálmán, a debreczeni kir. gazd. tanintézet igazgató tanára, megjelent Debreczenben VIII-ad rétet alakban 450 lapon, kapható minden könyvtárúrnál 4 frtért.

Megjegyzendő, hogy ezen munka szerzőnek sajátja lévén márczius 26-ikáig nála megrendelhető 3 frt kedvezményi árért. —

Ezen munka a földmívelésnél előforduló gyakorlati eljárások ismertetéséből, a tulajdonképeni „Földmérő“-ből és az ezen ismeretek kellő megértéséhez szükséges mértani és láttani előismereteket magában foglaló „Függelék“-ből áll.

A tulajdonképeni földmérő két részre a vízszintes és függőleges mérésre oszlik. Az első rész külön szakaszokban tárgyalja a területmérést, a térképek kidolgozását és a területek mikénti kiszámítását. A második rész a szoros értelemben vett magasság mérési és lejtő mérési szakaszokra oszlik.

A földmérő első részének I-ső szakasza, mely a területmérést tartalmazza következő fejezetekre oszlik u. m. :

- 1) Egyenes vonalok kitűzése és közvetlen mérése.
- 2) Szögek kitűzése lánczcczal vagy szögtűző műszerekkel, minők: a szögtűző kereszt, szögtűző dob, szögtűkőr és tűkörhasáb.

3) Egyenes vonalok közvetelt kitűzése és mérése.

4) Szabályos görbe vonalok kitűzése.

5) Szögek mérése szögmérő műszerekkel u. m.: a delej tű, theodolit és Szabó Imre szögmérőjével, vagy rajzolás utján mérő asztallal és hosszmérő eszközökkel.

6) Kis területek felvétele hossz mérés által, szögtűző és szögmérő műszerekkel meg a mérő asztallal. Ugyanezen fejezetben fel vannak sorolva a kerületből felvett idomok hibái.

7) Nagy területek felvételére nézve rövid vázlatban be van mutatva a theodolittal való háromszögtani háromszögelés kapcsolatban a rajzoló háromszögeléssel; továbbá részletesen elő van adva az önálló rajzoló háromszögelés, ezzel kapcsolatban a nagy területek részleteinek mikénti felvétele mérő asztallal és szögtűkőrrel.

Az első rész II-ik szakasza, a térképek összeállítását és kidolgozását alábbi fejezetekben ismerteti:

1) A rajzeszközök és rajzanyagok.

2) A térképek szerkesztése és kidolgozásáról.

Az első rész III-ik szakasza szól a területek kiszámítása és osztásáról alábbi fejezetekben:

1) Területek átalakítása és számítása, ha azok egyenes és görbe oldalú idomok, előadván egyidejűleg az ezen célra szolgáló műszereket, valamint egész határok területének mikénti kiszámítását.

2) Területek osztása tekintettel csupán a mennyiségre, továbbá a minőségre is, ezzel kapcsolatban felemlítettetik a határok szabályozása és a területek beosztása a mezőn.

A földmérő második részének a magasság mérésre vonatkozó I-ső szakasza alábbi fejezeteket foglalja magában:

1) Magasság mérés geometriai számításokkal.

2) Magasság mérés fizikai eszközökkel.

A második rész II-ik szakasza, mely a lejtő mérést tárgyalja, alábbi fejezeteket tartalmazza:

1) A lejtőző eszközök és lejtő mérő léczek leírását, vizsgálatát és javítását.

2) A kitűzött vonalok irányábani lejtő mérésnek különböző módjait, az ezek alapján felvett adatok térképpé összeállítását, a térlejtőmérést és a lejtőmérő munkálatoknál előforduló feladatok mikénti megoldását.

A függelék alábbi három részre oszlik u. m. :

1) A legszükségesebb tudnivalók a mértanból.

2) A mérték egység és mértékről.

3) A legszükségesebb tudnivalók az optikából.

Ez rövid vázlata azon munka tartalmának, melyet jelen soraimban ismertetni ohajtottam. Ebből eléggé kitünik az, hogy mindazon egyének, kik a czimben érintve vannak, ezen műnek megszerzése által nem csak könyvtárukat, de egyuttal ismereteiket is bővíthetik, avagy ha esetleg tulajdonukban voltak, de feledésbe mentek, akkor felmerülő szükség esetén ismételve vissza idézhetik. A visszaidézhetést és esetleg ezen ismereteknek teljesen új megszerzését lényegesen előmozdítja azon körülmény, hogy szerző az anyagot igen tapintatosan tudta kiválasztani, rendszeresen és a magántanulásra teljesen alkalmas részletességgel feldolgozni, a mennyiben mellőzve minden nehézkés és gyakorlati becsnélküli levezetéseket és bizonyításokat csakis ép azon műszereket és gyakorlati kézfogásokat tárgyalja, melyek a földmérés idevágó feladatainál tényleg felmerülnek.

Végül a munkának nyelvezete népszerű és könnyen megérthető még a csekély mennyiségű előképzettséggel bíró egyének részéről is, ugy szintén a rajzok igen sikerülten és kellő számban vannak kiállítva.

Kertész György.

EGYVELEG.

— Lapunk mai mellékletét: a zámi uradalom gyümölcs- és díszfa kimutatását ajánljuk az érdeklődők szives figyelmébe.

— Ló-sorsjáték! A bécsi cs. kir. gazd. egyesület löntenyésztési szakosztálya a Bécsben áprilben tartandó lökiállítással kapcsolatosan sorsjátékot rendez, mely 500 értékes nyeménnyel u. m. lovat, kocsit, lószerszámot, vadászati készletet stb. tartalmaz. Egy sorsjegy ára 1 frt és kapható az erdélyi gazd. egyesület pénztárnoka T. Dr. Hintz György urnál.

— Eladó távirtdai sodrony. A budapesti kir. központi távirtda-raktár kezelőjétől vett értesítés szerint jelentősen több mennyiségű elhasznált távirtdai sodrony van készletben, mely szőlőmívelési és kertészeti célokra előnyvel lévén felhasználható, gazdáknak jutányos áron átengedtetik. A sodrony háromféle vastagsága 3, 4 1/2 és 5 milliméter átmérővel. A 3

mm. sodronyból 100 folyóméter 5 klgr. súlyu, a 4 $\frac{1}{2}$ és 5 mm. sodronyból 100 folyóméter 12—15 klgrmot nyom. A 3 mm. sodrony ára 100 klgrmonkint 10 frt, 4 $\frac{1}{2}$ és 5 mm. sodronyé 100 klgrmonkint 9 frt. E szerint a 3 mm. sodronyból 100 folyóméter 50 krba kerül, a 4 $\frac{1}{2}$ és 5 mm. sodronyból 100 folyóméter mintegy 1 frt 08—1 frt 35 krba. A sodronyt venni szándékozók a kívánt sodrony vastagság és mennyiség megjelölése mellett a fent említett m. kir. távirtdai központi raktár hivatalhoz (Budapest, VIII. József-utca 6 sz.) forduljanak, mellevélvén egy az erdélyi gazdasági egyesület által láttamozott és 50 kros bélyeggel ellátott igazolványt arról, hogy a sodrony gazdasági, kertészeti vagy szőlőmivelési célokra szükségeltetik. E beadvánnyal egyidejűleg a sodrony ára is beküldendő. A sodrony az ár lefizetése után raktárban azonnal átvehető. Ha azonban a vevő a sodronynak a budapesti vasut-indoházak valamelyikéhez vagy a gőzhajó állomáshoz szállítását kívánja, a távirtda raktár-hivatal e szállítást a vevő költségére közvetíti, mely esetben 100 klgrmonkint, 55 kr. küldendő be. A készlethez képest a megrendelések azok beérkezésének sorrendje szerint teljesíttetnek, mire az ez iránt érdeklődők figyelmeztetnek.

— Értésítés, szives tudásul. „Erdélyrészi — okszerű — méhész-egylet”-ünk elnöksége tapasztalván, hogy városunkban s a vidéken is, méreg drágán hozzatnak forgalomban oly méhkaptárok, melyek egyáltalában célszerűtlének s ez az okszerű méhészet elterjedésének lényeges akadályául szolgál, kötelességéből folyólag bátor figyelmeztetni, úgy már egyletünk tagjaitvá iratkozott igen szép számú társainkat, valamint iratkozandó s ugyszintén más ügyfeleinket, hogy ha okszerű méhlokok birtokába jutni ohahtanak, ezt elnökségünk utján méltóztassanak tenni! Természetesen, minél tömegesebb megrendelések történnek, annál mérsékeltbb árban levén képesek a kiállítás eszköztetni. A méh kaptárok készítője városunk kitünő műasztalosa, a széleskörben ismeretes Bak Lajos ur, ki vízi műerőre a szükséges gépekkel berendezett gyárában a legolcsóbban képes: Kühne-féle módosított, a Prágai osztrák-német vándorgyűlésen első ezüst éremmel jutalmazott álló, ugyszintén a kitünőnek elismert „Dzierzon fekvő s más átmeneti, valamint anyanevelő” s végül hirneves méhész „Günther” legkitünőbb méhkaptárait gyorsan nagyobb mennyiségben is legszigorubb pontossággal készíttetni. Önként értetődvé, hogy a kaptárok készíttetését ajánljuk minél előbb eszközölni s lehetőleg a méh rajzási időszak előtt jóval, hogy e tekintetben fennakadás ne történjen.

— Az olasz tyuk kitünő tojóképeségének bizonyosságául szolgál egy jeles porosz baromfityenyésztőnek nyilatkozata, a ki a mult évben tiszta fehérfajú, olasz tyukok tenyésztésével tett kísérletet. E végre messze távolból hozatot, tojásokat, melyeknek azonban csak 6 perzentje kelt ki (bizonyosságul annak, hogy hosszabb, ha még oly gondos szállítás is árt a tojások csiraképeségének). Sikerült azonban csibéi számát élő csirkék vétele által 20-ra kiegészítenie. A csirkék májusban és júniusban keltek ki s így még alig nőttek fel teljesen. Minden más baromfítól elkülönítve, hideg faólban tartotta ezeket,

hol a hideg ellen alig védi őket más, mint a saját melegök, nappal pedig a hóban szoktak futkározni. De e kedvezőtlen körülmények daczára is már november közepén el kezdtek a jércék tojni s a legkeményebb hidegben is szakadatlanul tovább tojtak, úgy, hogy még a januáriusi zord napok alatt is napjában 6—10 tojást kapott a fiatal jércéktől, sőt némelyek olykor még a szabadban is tojnak. Szomszédjai, kik tojótyukjait meleg ólban tartják egy tojással sem kaptak többet, mint a a kísérlettevő. (M. föld.)

Üzleti heti szemle.

(A „Pesther Lloyd” nyomán.)

Gabona és gyapjupiacz Budapest, 1881. márczius 5-től márczius 12-éig.

~ **B u z a** üzlet ezen a héten igen vontatott, forgalom 50,000 metermázsa, ár 11 frt 45 krig.

R o z s üzlet közepes, forgalom 3000 metermázsa, ár 10 frt 50 krig.

Á r p a a hét végefélé keresett, forgalom 3000 metermázsa, ár: takarmányárpa 6 frt 80 krig, seres árpa 8 frt 10 krajczárig.

Z a b, a finomabb keresett, forgalom 4000 metermázsa, ár 6 frt 70 krig.

T ö r ö k b u z a üzlet jó, forgalom 10,000 metermázsa, ár 5 frt 88 krig.

G y a p j u. A lefolyt vásári héten körül-belül 1600 mm. adatott el, a forgalomba került fajoknál kisebb-nagyobb árcsökkenés fordult elő.

Gyárilag mosott gyapjuból a belföld számára circa 8500 klgr. adatott el 1 frt 90—2 frt 70 kr közt váltakozó áron. Az árak a vevőknek kedvezők, hosszú, erős közép nyiretű gyapjuban kevés a választék. Az ily minőségű a viszonyokhoz mért áron igen vásároltatik.

G a b o n a - á r a k :

minimum és maximum: Budapest már. 12.		Bécs már. 12.
Buza	11.50—12.80 frt	11.15—13.75 frt
Rozs	10.20—10.50 frt	10.60—11.45 frt
Árpa, takarmány	6.45—6.75 frt	6.50—7.00 frt
Árpa, szeszfőzésre	7.45—8.25 frt	8.40—10.80 frt
Árpa, seres	8.55—9.65 frt	— — — frt
Zab	6.30—6.50 frt	6.45—7.20 frt
Törökbuza	5.60—5.70 frt	6.30—8.00 frt

Budapesti marhavásár márczius 10-én. Összes felhajtás 1583 drb. nagy és 1747 drb. apró marha. Ebből eladatott 22 drb. bika, 840 db. ökör, 545 db. vágó tehén, 130 drb. fejős tehén, 14 drb. bival, 484 db. borju, 1393 drb. bárány. Árak: bika darabonként 55—148 frt, ökör páronként 180—300 frt, vágó tehén páronként 120—250 frt, fejős tehén darabonként 70—175 frt, bival páronként 130—208 frt, borju darabonként 14—26 frt, bárány páronként 3.80—6.40 frt. Húsárak 100 kilonként: ökörhús 47—50 frt, tehénhús 45—48 frt, borjuhús 65—85 frt, bivalhus 42—44 frt.

Bécsi marhavásár márczius 7-én. Összes felhajtás 3198 drb és pedig 1800 drb. magyar, 620 drb. lengyel

778 drb. német fajta és 140 drb. vesztegár alatti. Árak 100 kilonként: magyar hizó 49—57 frt, lengyel 48—54 frt, német 50—54 frt, tehén 48—51 frt, bival 46—49 frt. Lábán darabonként 46—49 frtot fizettek.

Köbányai sertésvásár martius 11-én. (Az első magyar sertéshizláló és kölcsönelőgező részvénytársaság jelentése.) Miután magyar minőségű sertés csak kevés került piacra, leszurható állapotban igen érzékeny hiány állott be; transitó sertés ellenben szokatlan mennyiségben hajtatott fel, miután azonban igen sok volt köztük a silány minőségű, ezek iránt semmi vételkedv sem mutatkozott és így az üzleti forgalom csendes volt. — A nagyváradai sertésvásáron hizó állat 60 krral fizettetett kilonként, élősúly szerint.

Jegyzett árak: magyar válogatott sertés 220—250 klgr. 59—59½ kr., 180—220 klgr. 58—58½ kr., öreg, 300 klgr. felül 56 kr., vidéki sertés 55—56 kr., szerbiai transitó 55—57 kr., romániai 53—56 kr., sündiszno 50—52½ kr., fogyasztásra 50—51½ kr., netto kilonként.

Takarmány árak: tengeri bánáti 5.80 frt, romániai 5.95 frt, árpa 6.60 frt. Helybeli állomány: márcz. hó 4-éről maradt: 67,594 darab; hozzá hajtatott: Dél-Magyarországból hizott 3356 drb., hizó 1881 drb., Szerbiából 1003 drb., Romániából 4151 drb., magyar államvasuton 985 drb., a budai vámon át 133 drb., együtt 11,506 drb., összesen

77,100 drb. Elhajtatott: Felső-Magyarországba 167 drb., Bécsbe 2383 drb., Csehországba 727 drb., Bodenbachon át 2240 drb., Ruttkán át 508 drb., Dél-Németországba, Hollandiába 987 drb., Budapesti fogyasztás 2592 drb., Kültelki fogyasztás 110 drb., együtt 9914 drb., marad állomány 69,186 drb. A részvény szállásokban 17,688 drb. van elhelyezve.

Az egészségrendőri és transitó szállásokban maradt márcz. 4-éről 9623 drb., hozzá hajtatott: szerbiai 1003 db., romániai 4151 drb., összesen 14,777 drb.; elhajtatott 1462 db., marad állomány 11,315 db. és pedig 2362 drb. szerbiai, 8752 drb. román sertés. Az egészségrendőri szemle által a mai napig 825 drb. lett a fogyasztás alól kivonva és kiirtva.

Disznózsir. Daczára, hogy a múlt héten a szükséglet csekély volt, az ár magasabb lett, kész áru hordóval együtt 73—74 frt, márczius-aprilis havi kötésben hordó nélkül 71 frt 50 kr.

Szalonna: vidéki szalonna 62.50 frt, városi áru 62—63 frt, füstölt szalonna 68—70 frt.

Bécsi sertésvásár márczius 8-án. Összes felhajtás 4067 drb. és pedig 927 drb. nehéz, 1295 drb. közepnehéz és 1848 drb. süldő; melyből 1967 drb. magyar, 1720 drb. orosz-lengyel, 320 drb. szerb és 60 drb. oláh fajta. Árak 100 kilonként: nehéz 53—55 frt, közepnehéz 49—52 frt, süldő 36—44 frt; szalonna és zsir 69—70 frt.

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

Piaci árak.

A héfi vásár		Egy hectoliter vagy metermázsá*						100 kilo		1 köbméter	1 kilo
helye	napja	liszta buza	elegy buza	rozs	árpa	zab	törökbuza	széna	szalma	tüzifa	marhahus
Á r a k r a j o z á r o k b a n											
Beszterozo	márt. 8	890	710	680	—	340	510	240	80	380	44
Brassó	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Osik-Szereda	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Décs	márt. 8	1130	950	700	500	400	500	350	130	300	40
Déva	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Érzsébetváros	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fogarás	márt. 4	910	—	710	—	290	540	300	100	250	44
K.-Fehérvár	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sz.-Miklós	márt. 5	1000	800	620	480	240	480	330	80	150	36
Kolozsvár	márt. 10	780	—	600	—	220	340	250	240	350	46
M.-Vásárhely	márt. 10	1020	—	680	—	320	560	250	120	350	46
Nagy-Enyed	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
N.-Szeben	márt. 11	730	580	540	310	220	320	180	100	350	44—48
Szegesvár	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sz.-György	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sz.-Régen	márt. 10	800	635	625	—	240	340	350	150	300	36
Sz.-udvarhely	márt. 8	800	650	550	—	225	400	250	50	200	36

*) A csillaggal jelelt árak metermázsára értendők.

Mellékletek

100 darabonként 1 forint 40 krjával számítatnak.

A hirdetés szövegét a t. megrendelők minden külön díj nélkül tetés szerint akarhányszor változtathatják.

Az „Erdélyi gazda” hirdetési díjszabályzata.

A kívánt tér megnevezése	1 1—3 1—6 1—12 1—18 1—24 1—30 1—36 1—42 1—52										
	széri hirdetésnél										
	fizetendő forint										
1/16 v. egész oldal	7	20	35	65	95	120	140	160	180	210	
1/8 v. fél "	4	10	18	33	48	60	70	80	90	105	
1/4 v. negyed "	3	6	9	17	24	30	35	40	45	53	
1/8 v. nyolczad oldal	2	3	5	9	12	15	18	20	23	27	
1/16 v. tizenhatod "	1	2	3	5	6	8	9	10	12	14	

Ezenkívül 30 kr. bélyegdíj annyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik.

Egyletünk t. tagjai és lapunk t. előfizetői

25% vagyis egy negyedréz engedményben részesülnek ha hirdetésük beküldésekor tagsági vagy előfizetői minőségükre hivatkoznak.